

2. ວັດຖະການ ແລະ ວິທີການ

ອຸປະກອນ

ວັດ ດ.

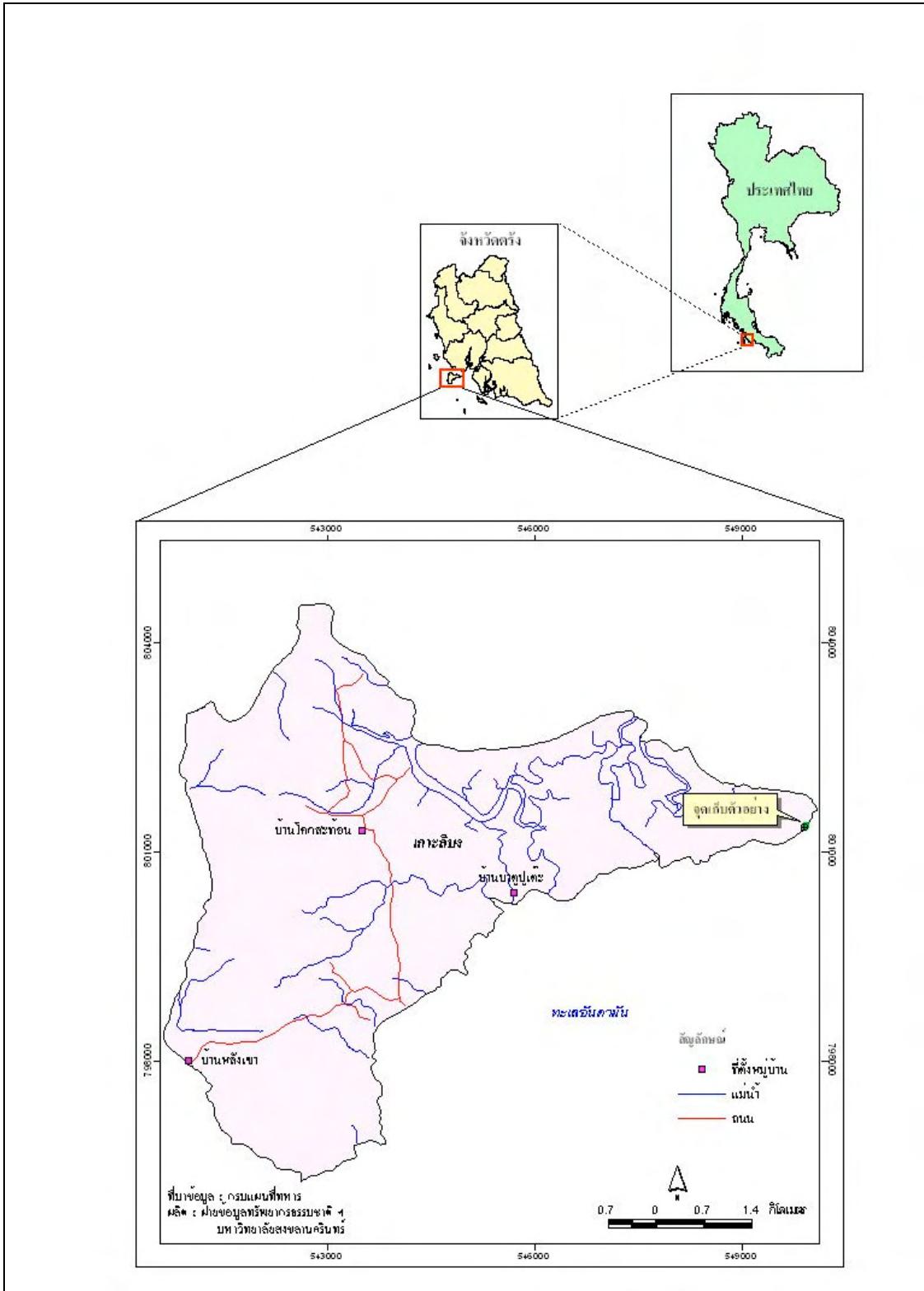
1. ຕລັບເມຕຣາ ຂາດ 50 ມຕຣາ	1. ກາວ
2. ສາຍວັດຂາດ 150 ເໜີມຕີເມຕຣາ	2. ແຜ່ນພລາສຕິກ
3. ກລື້ອງຄ່າຍງູປ	3. ປາກກາ
4. ນາພຶກາຈັບເວລາ	4. ຜ້າຂັນຫຼູ
5. ກລື້ອງສ່ອງຮະຍະໄກລ	5. ໄມ້ຫລັກ
6. ກລື້ອງສອງຕາ	6. ຖຸງພລາສຕິກ
7. ຕາຂ່າຍ	7. ຢາງຮັດຊອງ
8. ພັວ	8. ສມຸດປັນທຶກ
9. ຕູ້ອັບດິນ	9. ແຜ່ນອອລຸມີເນື່ອມທນຄວາມຮັ້ອນ
10. ເຕາເພາດິນ (Muffle)	
11. ຕະແກງຈ່ອນຕະກອນ	
12. ເຄົ່ອງສັນອັຕໂນມັຕີ	
13. ເຄົ່ອງຫັ້ງ 4 ຕຳແໜ່ງ	
14. ໂດດຸດຄວາມຫື້ນ	
15. ເກອວງເນື່ອມາລີປອງ	

2.1 พื้นที่ศึกษา

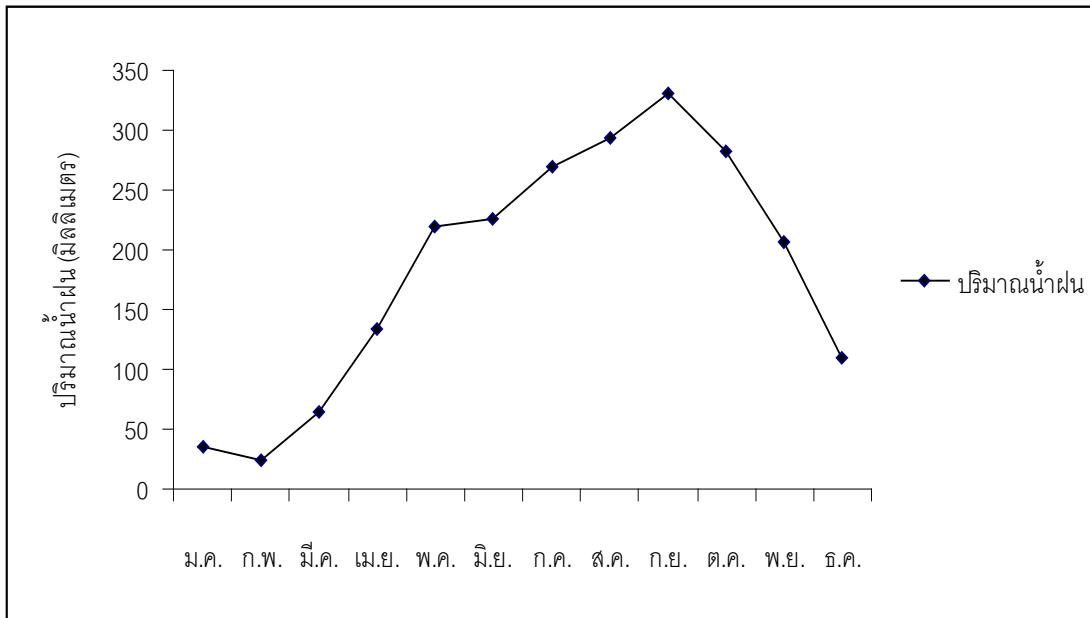
เกาะตะลิบง จังหวัดตรัง ตั้งอยู่ฝั่งทะเลอันดามัน (รูปที่ 7) จากข้อมูลภูมิอากาศ เคลื่อนรายเดือนในรอบ 30 ปี ตั้งแต่ มกราคม 2514-ธันวาคม 2543 จากสนานบิน จังหวัดตรังได้รับ อิทธิพลจากลมมรสุมที่แตกต่างกัน 2 ฤดูกาล คือมรสุมตะวันตกในช่วงเดือน พฤษภาคม - ตุลาคม มีความแรงลมมากที่สุด ในเดือนสิงหาคม (2 นอต) และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงเดือน พฤษภาคม - เมษายน มีความเร็วลมแรงสุดในเดือนมกราคม (4.8 นอต) ความเร็วอ่อนสุดใน เดือนเมษายน (2.1 นอต) ช่วงเวลาการเปลี่ยนลมมรสุมคือเดือนเมษายนและพฤษจิกายน ลมค่อน ข้างแปรปรวนและอ่อนกว่าปกติ (ภาคผนวก ก ที่ 1) ฤดูฝนของจังหวัดตรังเริ่มจากเดือนเมษายนถึง เดือนธันวาคม มีปริมาณฝนเฉลี่ยมากที่สุด ในเดือนกันยายน (330.2 มิลลิเมตร) และฤดูร้อนเริ่ม เดือนมกราคม - มีนาคม (รูปที่ 8) มีปริมาณฝนตกเฉลี่ยน้อยที่สุดเดือนกุมภาพันธ์ (23.7 มิลลิเมตร) (ภาคผนวก ก ที่ 2) โดยในช่วงฤดูฝนมีปริมาณน้ำฝนมากกว่าครึ่งหนึ่งของอัตราการ ระเหยของน้ำ (รูปที่ 9) (ภาคผนวก ก ที่ 3) โดยในฤดูร้อนมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดเดือนมีนาคม (35.2 องศาเซลเซียส) ในช่วงฤดูฝนมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดเดือนธันวาคม (22.3 องศาเซลเซียส) (รูปที่ 10) (ภาคผนวก ก ที่ 4)

บริเวณเกาะตะลิบงมีการขึ้น-ลงของน้ำทะเล 2 ครั้ง ในรอบวัน จากข้อมูลตาราง น้ำ ปากแม่น้ำตรัง ในเดือนมกราคม-ธันวาคม 2546 ของกรมอุทกศาสตร์ ทavarise ในช่วงน้ำเกิด มีระดับน้ำขึ้นเฉลี่ยสูงสุด 3.61 เมตร และระดับน้ำลงเฉลี่ยต่ำสุด 0.83 เมตร มีความแตกต่างของ ระดับน้ำขึ้นสูงสุดและน้ำลงต่ำสุดเฉลี่ย 2.79 เมตร (ภาคผนวก ก ที่ 5) และในช่วงน้ำตามมีระดับ น้ำขึ้นเฉลี่ยสูงสุด 2.94 เมตร และระดับน้ำลงเฉลี่ยต่ำสุด 1.56 เมตร มีความแตกต่างของระดับน้ำ ขึ้นสูงสุดและน้ำลงต่ำสุด 1.38 เมตร (ภาคผนวก ก ที่ 6)

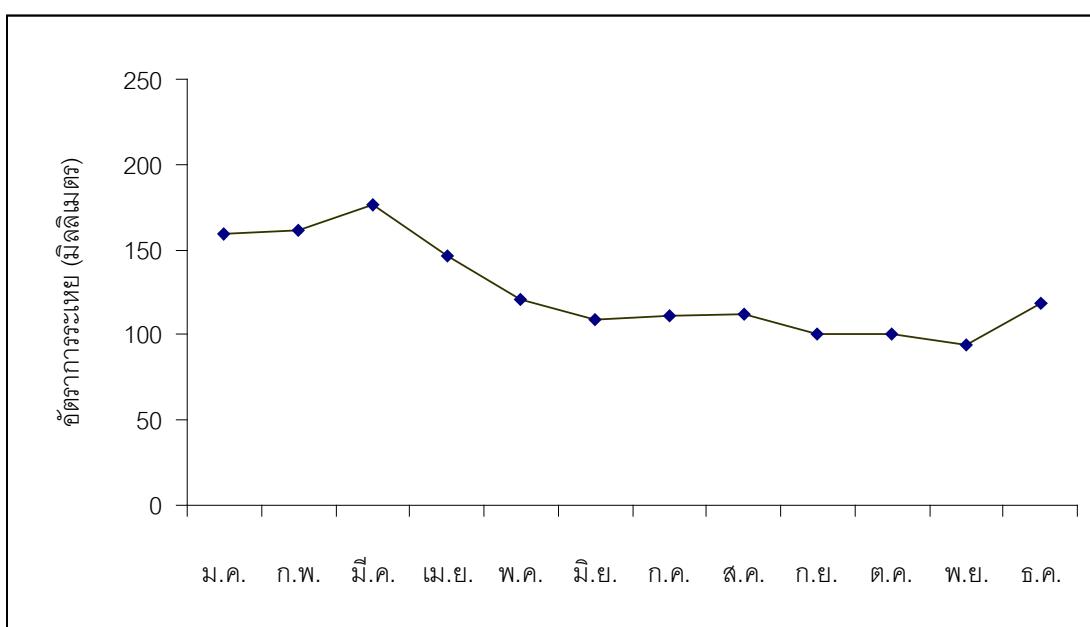
เกาะตะลิบงแต่ละบริเวณมีลักษณะโครงสร้างของชายหาดที่มีความแตกต่างกัน ชาย ฝั่งทางด้านทิศตะวันตกมีลักษณะเป็นหินปูน ทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออกของชายฝั่งมี ลักษณะเป็นหาดทราย และป่าชายเลน และมีร่องน้ำรอบเกาะ(รูปที่ 11) โดยการศึกษาครั้งนี้เลือก พื้นที่ศึกษาทางด้านทิศตะวันออกของเกาะตะลิบงเนื่องจากความเหมาะสมของสถานที่ เพื่อตอบ คำถามของสมมุติฐานของการศึกษาครั้งนี้ คือ รูปแบบการกระจายตามแนวนานา民族ชายฝั่งของ ชาวและสิ่งสุดลงบริเวณพื้นทรายและไม่มีโคลน บริเวณแปลงศึกษามีลักษณะโล่ง ไม่มีรากของต้น ไม้ ปูก้ามดาบ *Uca vocans hesperiae* อาศัยบริเวณนี้ตลอดช่วงการศึกษา

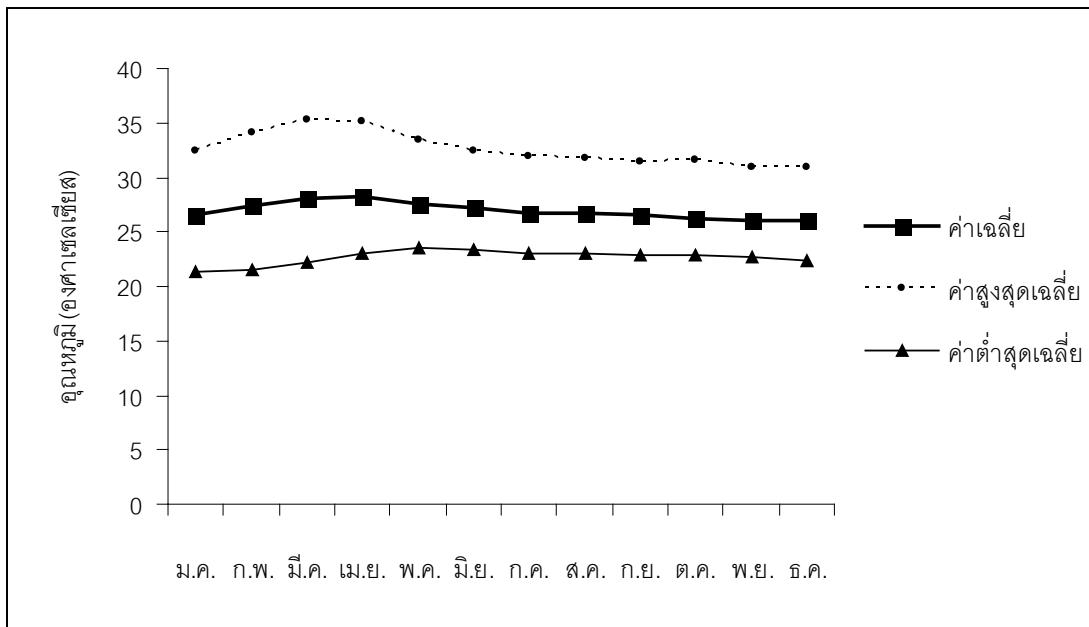
รูปที่ 7 สถานที่ศึกษาและจุดเก็บตัวอย่างบริเวณ เกาะตะลิบง จังหวัดตราช

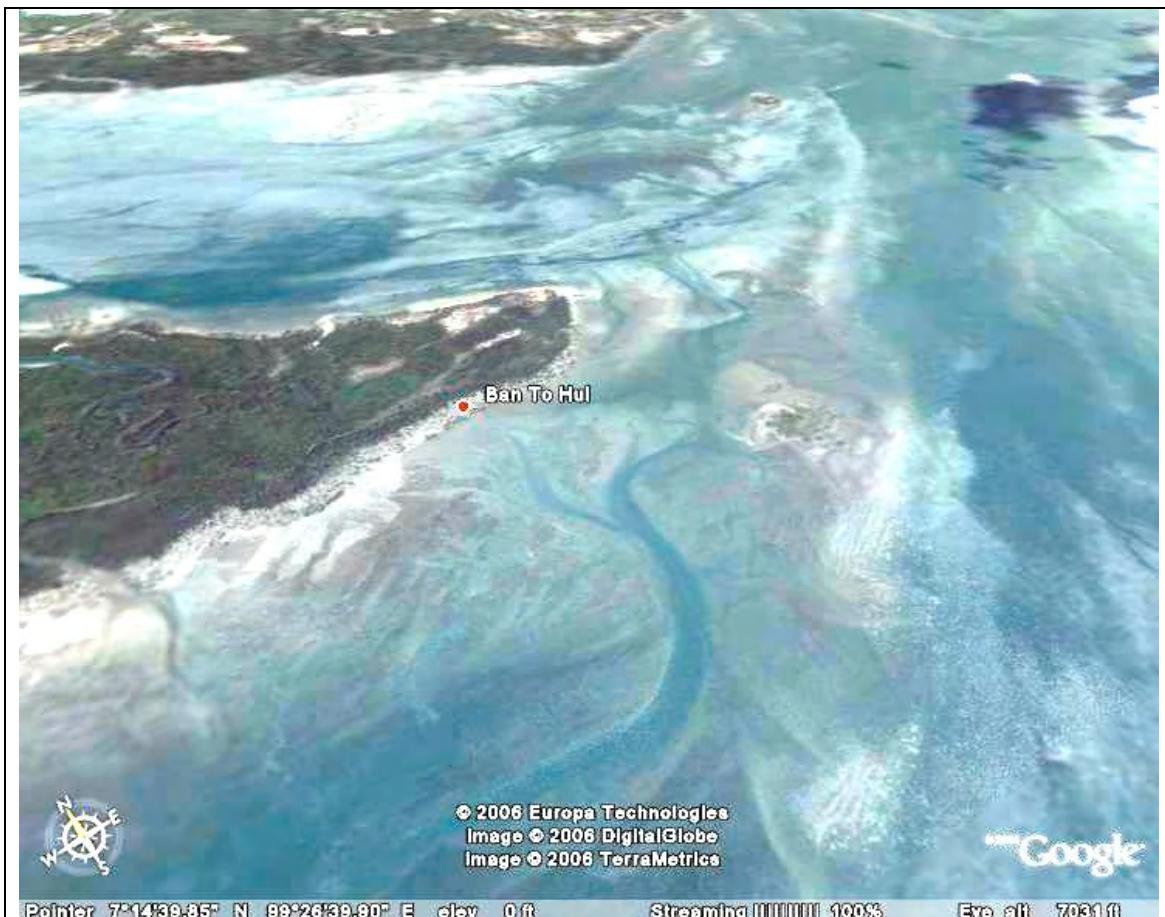
ຮູບທີ 8 ປະເມັນນໍ້າໄຟລີ່ຢ່າ (ມີ.ລິ.ມີ.ຕຣ) ຮະຫວ່າງເດືອນມົກງານ 2514-ມັນວາມ 2543 ໃນຮອບ 30 ປີ (2514-2543) ຈາກສນາມບິນ ຈັງກວັດຕົວ

ຮູບທີ 9 ອົດຕະໂຫຍວ່າຍຂອງນໍ້າໄຟລີ່ຢ່າ (ມີ.ລິ.ມີ.ຕຣ) ຮະຫວ່າງເດືອນມົກງານ 2514-ມັນວາມ 2543 ໃນຮອບ 30 ປີ (2514-2543) ຈາກສນາມບິນ ຈັງກວັດຕົວ

ข้อมูล 10 อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส) ระหว่างเดือนมกราคม 2514-มีนาคม 2543 ในรอบ 30 ปี (2514-2543) จากสถานีบิน จังหวัดตรัง

รูปที่ 11 พื้นที่เกาะตะลิบง ลักษณะชายฝั่งด้านทิศตะวันออกและตะวันออกเฉียงเหนือ มีร่องน้ำ หาดทรายบริเวณกว้าง (ที่มา: ภาพถ่ายดาวเทียม จาก Googleearth.com)

2.2 ศึกษาลักษณะทางกายภาพของแหล่งอาชัย

รูปที่ 12 ลักษณะพื้นที่ศึกษาบริเวณปากแม่น้ำ ทางช้ายฝั่งด้านตะวันออกของเกาะตະလิบง จังหวัดตรัง ที่แหลกออกสู่ทะเล

๑

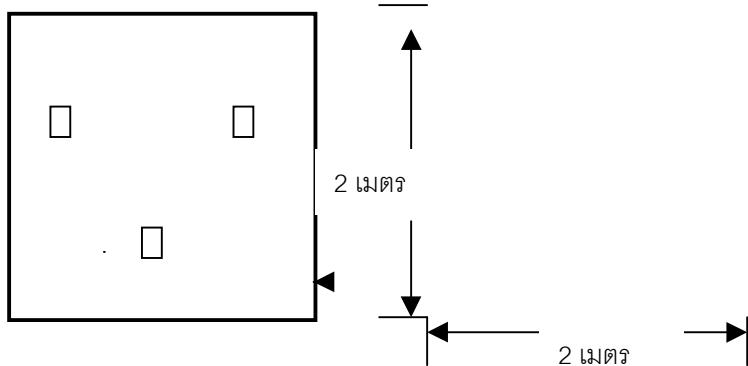
เลือกพื้นที่ศึกษาที่มีปูกระเบื้องด้วยกระเบื้องหินและทำรากอาศัยซึ่งมีลักษณะลาดเอียง
ก้ามดาบสามารถเคลื่อนที่ไปกันอย่างต่อเนื่องได้เมื่อระดับน้ำลดต่ำลงจน露出ปูกระเบื้องด้าน
ขวาเมื่อคือบังไพรสำหรับฝ่าศึกษาพุติกรรมปูกระเบื้อง (รูปที่ 12) กำหนดขอบเขตพื้นที่ศึกษาตาม
การอาศัยของปูกระเบื้องขนาด 30×6 ตารางเมตร แบ่งพื้นที่ศึกษาเป็นพื้นที่ย่อยขนาด 2×2 ตา
ร่างเมตร จัดพื้นที่ย่อยแบ่งออกเป็น 3 เขตตามระยะห่างจากวินาที ได้แก่ วินาทีระยะ ขอบน้ำ - 2
เมตร (แปลงที่ 1) ห่างน้ำที่ระยะ 2 - 4 เมตร (แปลงที่ 2) และห่างน้ำมากที่ระยะ 4 - 6 เมตร (แปลง
ที่ 3) ทำเครื่องหมายด้วยการปักเสาทุก ๆ 2 เมตร

eee กำ(รูปที่ 8) (รูปที่ 8)999999999MERGEFORMAT

AT	MERGEFORM
----	-----------

การเก็บตัวอย่างดิน

รูปที่ 13 (ข) ตำแหน่งการเก็บตัวอย่างดินในแต่ละ quadrate

เก็บตัวอย่างดินแบบสุ่มโดยการใช้เข็มนาฬิกา 60 วินาทีหารด้วย 2 มีค่าเท่ากับ 30 ซึ่งเท่ากับความยาวของพื้นที่ศึกษา เมื่อสุ่มเข้มวินาทีโดยเก็บตัวอย่างที่ระยะนั้น ๆ และเก็บตัวอย่างดินห่างน้ำ และ 3 ตามริมน้ำ ทั้ง 3 แปลงศึกษา ๆ ละ 10 quadrate โดยแต่ละ quadrate เก็บตัวอย่าง 3 ตัวอย่าง เก็บตัวอย่างดินในปริมาณ 300 กรัม ต่อ 1 ตัวอย่างที่ระดับความลึกประมาณ 5 – 10 มิลลิเมตร ซึ่งเป็นความลึกของชั้นผิวดินที่ปูให้ในการกินอาหาร โดยใช้พลาสติกดินใส่ภาชนะที่ปิดแน่น จากนั้นนำตัวอย่างดินเก็บในภาชนะเก็บความเย็น เพื่อนำกลับมาทำการวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ เก็บตัวอย่างดินในช่วงที่น้ำเริ่มลงและมีปูเข้าหากู เก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพได้แก่ องค์ประกอบของดิน ความชื้นในดิน และปริมาณอินทรีย์ตั้งต้น ทุก ๆ 3 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน มกราคม 2546 – มกราคม 2547 ทั้งหมด 5 ครั้ง

2.2.1 องค์ประกอบของดิน

วิธีการวิเคราะห์

2.2.1.1 นำตัวอย่างดินที่ปูอาศัยและบริเวณใกล้เคียงที่ไม่มีปูอาศัยมาทำการอบแห้งที่ อุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียสเป็นเวลา 72 ชั่วโมง (อบจนน้ำหนักคงที่)

2.2.1.2 ซึ่งดินที่ผ่านการอบแห้งแล้ว 100 กรัม

2.2.1.3 ร่อนดินผ่านตะแกรงร่อนมาตรฐานขนาดช่อง 2,000, 1,000, 500, 250, 125, 63 ไมโครอน ตามลำดับ (แยกตะกอนตามระบบการจำแนกของกระทรวงเกษตรสหราชอาณาจักร อเมริกา USDA)

2.2.1.4 ซึ่งน้ำหนักเป็นกรัมของดินที่ค้างอยู่บนตะแกรงแต่ละชั้นแยกจากกัน

2.2.1.5 บันทึกข้อมูล นำข้อมูลมาหาวิถีอยลະแต่ละขนาดของอนุภาคใน

2.2.2 ความชื้นในดิน

วิธีการวิเคราะห์

2.2.2.1 ชั้นน้ำหนักดินตัวอย่างก่อนอบ

2.2.2.2 อบดินให้แห้งที่อุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียสเป็นเวลา 72 ชั่วโมง ชั้นน้ำหนักดินหลังอบ (อบจนน้ำหนักคงที่)

2.2.2.3 คำนวณปริมาณความชื้นในดินโดยนำน้ำหนักเริ่มต้นลบนำน้ำหนักหลังอบ

$$\text{ความชื้นในดิน (\%)} = \frac{(\text{น้ำหนักดินเริ่มต้น} - \text{น้ำหนักดินหลังอบ})}{\text{น้ำหนักเริ่มต้น}} \times 100$$

2.2.3 ปริมาณอินทรีย์วัตถุ

วิธีการวิเคราะห์

2.2.3.1 ตัวอย่างดินนำไปอบแห้งที่ อุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 72 ชั่วโมง และชั้นน้ำหนักเริ่มต้น

2.2.3.2 นำตัวอย่างดินที่ผ่านการอบแล้ว 50 กรัม นำไปเผาไหม้เป็นเวลา 1 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 550 องศาเซลเซียสในเตาเผา และทำให้เย็นที่อุณหภูมิห้องในโถดูดความชื้น (Caravello and Cameron, 1987)

2.2.3.3 ชั้นน้ำหนักใหม่ โดยใช้เครื่องชั่ง 4 ตำแหน่ง มีความคลาดเคลื่อน 0.0001 กรัม

คำนวณปริมาณอินทรีย์วัตถุ

$$\text{ปริมาณอินทรีย์วัตถุ (\%)} = \frac{(50 - \text{น้ำหนักดินที่ผ่านการเผา})}{50} \times 100$$

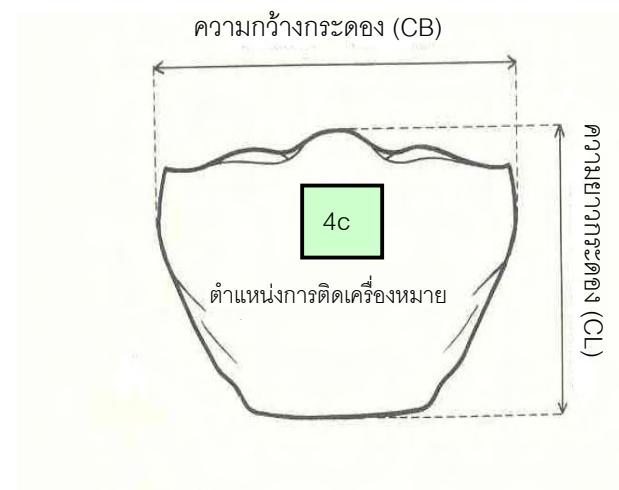
2.3 ศึกษาลักษณะพื้นฐานของปูก้ามดาบ

2.3.1 ศึกษาขนาดของปูก้ามดาบเพศผู้และเพศเมีย

2.3.1.1 เก็บตัวอย่างปูก้ามดาบโดยการจับด้วยมือเมื่อปูก้ามดาบหลบภัยในโคลนจากพื้นที่อยู่อาศัยที่เลือกอย่าง random 10 แห่ง อย่างต่ำ 100 ตัว วัดขนาด Carapace breadth (CB), Carapace length (CL), Manus, Propodus, ของเพศผู้ และวัดขนาด Carapace breadth (CB), Carapace length (CL) ในปูเพศเมีย โดยใช้ เวอร์เนียร์คัลิเปอร์

2.3.1.2 ทำเครื่องหมายด้วยการใช้แผ่นพลาสติก ขนาดเล็กหนึ่งติดด้วย กาวบริเวณ carapace ของปูก้ามดาบ แล้วปล่อยกลับพื้นที่เดิมโดยเลือกเฉพาะปูที่เต็มวัย (รูปที่ 14)

2.3.1.3 คำนวณขนาดเฉลี่ยของประชากรปูก้ามดาบเพศผู้และปูก้ามดาบเพศเมีย ในพื้นที่ศึกษา

รูปที่ 14 ตำแหน่งการติดเครื่องหมายบริเวณกระดองของปูก้ามดาบ

2.3.2 ศึกษาระยะภูมิของปูก้ามดาบเพศเมีย

บันทึกจำนวนปูก้ามดาบเพศเมียที่อยู่ในระยะภูมิของปูก้ามดาบเพศเมียที่นอกกระดอง ขณะจับปูก้ามดาบทั้งหมด

2.3.3 ศึกษาความหนาแน่นของประชากรต่อตารางเมตรในพื้นที่ศึกษา

2.3.3.1 ปักไม้แสดงตำแหน่งแต่ละพื้นที่วีนาด 2×2 ตารางเมตรตลอดพื้นที่ศึกษา และแสดงหมายเลขอปะจำแต่ละบริเวณ

2.3.3.2 ในการศึกษาความหนาแน่นจะนับจำนวนปุ่มก้ามดาบทั้งหมดที่อยู่ในพื้นที่ 6×30 ตารางเมตรที่มีขนาดใหญ่กว่า 1 เซนติเมตรในแต่ละพื้นที่ 2×2 ตารางเมตร

2.3.3.3 นับจำนวนรูป ก้ามดาบทั้งเพศผู้และเพศเมียโดยสุ่มจากพื้นที่แต่ละแปลงศึกษา ๆ ละ 5 quadrat มีพื้นที่ขนาด 2×2 ตารางเมตร

2.3.3.4 จากจำนวนปูก้ามดาบเพศผู้และเพศเมียที่นับได้ในแต่ละแปลงศึกษา

คำนวณหาความหนาแน่นต่อตารางเมตร

$$\text{ความหนาแน่นต่อตารางเมตร} = \frac{\text{จำนวนปู}}{\text{พื้นที่รวม}} + \text{เศษเสี้ยว}$$

4

2.3.4 ศึกษาสัดส่วนเพศของปูก้ามดาบ

2.3.4.1 นับจำนวนปูก้ามดาบเพศผู้และปูก้ามดาบเพศเมียที่มีขนาดใหญ่กว่า 1 เซนติเมตรจากพื้นที่ทั้งหมด

2.3.4.2 คำนวนหาอัตราส่วนระหว่างเพศ

$$\text{สัดส่วนเพศ} = \frac{\text{จำนวนปुก้ามดาบเพศผู้}}{\text{จำนวนปุก้ามดาบเพศผู้} + \text{จำนวนปุก้ามดาบเพศเมีย}}$$

2.3.5 ศึกษาลักษณะ Handedness (ก้ามข้างขวา หรือ ซ้ายที่ในญี่ปุ่น)

จากปูก้ามดาบที่จับขึ้นมาด้านขวาและตัวแทนงด้านซ้ายโดยหันหน้าไปทางด้านเดียวกับผู้สังเกต

2.3.6 ศึกษาลักษณะก้ามแบบ *Brachychelous* และ *Leptochelous*

จากปุ่ก้ามดาบที่จับขึ้นมาวัดขนาด บันทึกลักษณะก้ามว่าเป็นก้ามแบบ *Brachychelous* ซึ่งเป็นก้ามแท้ๆของปุ่ก้ามดาบ หรือก้ามแบบ *Leptochychelous* ซึ่งเป็นก้ามไม่แท้ๆ ก็ขึ้นมาแทนก้ามเดิม

2.4 ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันความเสียดูของปูก้ามดาบ *Uca vocans hesperia*

2.4.1 ปัจจัยทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันความเสียดู

พฤติกรรมการป้องกันความเสียดูแบ่งออกเป็น 3 ระดับ จากระดับความรุนแรงต่ำ ถึงระดับรุนแรงสูง ได้แก่ การใบก้าม การชู และ การต่อสู้ ตามลำดับ

2.4.1.1 ความแตกต่างของลักษณะทางภูมิศาสตร์ต่อพฤติกรรมประจำวัน

บันทึกพฤติกรรมการใช้พื้นที่ของปูก้ามดาบตั้งแต่เช้าจากรุ่งสาง พฤติกรรมต่าง ๆ ระหว่างช่วงน้ำลง เช่น บริเวณริมน้ำ พื้นที่รู พื้นที่ไม่มีปูอาศัย ลักษณะภูมิอากาศ

2.4.1.2 ช่วงเวลา กับ การแสดงพฤติกรรมการป้องกันความเสียดู

2.4.1.2.1 สังเกตและบันทึกพฤติกรรมต่าง ๆ และ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันความเสียดู ได้แก่ การใบก้าม การชู และ การต่อสู้ เวิ่งการบันทึกพฤติกรรมตั้งแต่ปูก้ามดาบเริ่มออกจากรุ่งสาง จนมาบริเวณริมน้ำ โดยให้ชั่วโมงที่ปูเริ่งขึ้นจากรุ่งสางเป็นชั่วโมงเริ่มต้นที่ 1 (ตารางที่ 1)

2.4.1.2.2 บันทึกเวลาในการเกิดพฤติกรรม (ภาคผนวก ก ที่ 11)

2.4.1.2.3 บันทึกพฤติกรรมการป้องกันความเสียดูที่เวลาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเป็นเวลาอย่างน้อย 15 นาทีต่อตัว

ตารางที่ 1 พฤติกรรมต่าง ๆ ของปูก้ามดาบเมื่ออาศัยอยู่ประจำรุ่งสาง(1-8) ตามนิยามของ (Christy (1988)

พฤติกรรม	ลักษณะของพฤติกรรม
1. กินอาหาร	ปูก้ามดาบใช้ก้ามเล็กจับอาหารบริเวณพิวรหันหน้าดินเข้าปาก
2. กินอาหารและใบ ก้าม	ปูก้ามดาบเศษผู้ใช้ก้ามที่มีขนาดใหญ่ในการใบก้ามและใช้ก้ามเล็กกินอาหารในเวลาเดียวกัน
3. ใบก้าม	ปูก้ามดาบใช้ก้ามใหญ่ใบก้ามใหญ่-ลงเมื่ออยู่ร่อง ๆ วิ
4. ต่อสู้	ปูก้ามดาบใช้ก้ามใหญ่ในการต่อสู้กับปูก้ามดาบเศษผู้ที่เข้ามาในพื้นไกล์เดียงกับรุ่งสางโดยการดีดหรือกดอีกด้วนนึง ให้ต่ำลงแบบราบกับพื้น
5. ชู	ปูก้ามดาบจะเคลื่อนที่เข้าหาผู้บุกรุกแต่ไม่มีการประทับกัน
6. เกี้ยวพาราสี	ปูก้ามดาบเศษผู้จะใบก้ามอย่างรวดเร็วกว่าปกติเมื่อเศษเมียเคลื่อนที่เข้าใกล้รุ่งสาง และเคลื่อนที่เข้าใกล้ปูก้ามดาบเศษเมียโดยใช้กระดองด้านหลังในการต้อนเศษเมียให้เข้า

	ใกล้รูของตัวเอง
7.อยู่นิ่งกับที่ ตารางที่ 1 (ต่อ)	เมื่อมีผู้บุกรุกปุ่มควบคุมจะอยู่นิ่งกับที่บริเวณปากหูโดยเฉพาะเมื่อมีผู้บุกรุกที่มีขนาด
8.เข้ารู	ใหญ่กว่า
9.สูญเสียรู	เมื่อปุ่มควบคุมที่ขึ้นด้านบน ระยะเวลาหนึ่ง ปุ่มเคลื่อนที่กลับเข้ารู
	ปุ่มควบคุมที่เป็นเจ้าของรูและถูกขับไล่จากผู้บุกรุกและถูกครอบครองรูจากปุ่มควบคุม เศษผู้อื่น
***พฤติกรรมการป้องกันอาณาเขต	แบ่งเป็น 3 ระดับ จากมีความรุนแรงน้อยไปมาก; 1. การโนกห้าม, 2. กาวซู 3. การต่อสู้ เมื่อปุ่มควบคุมตัวอื่น ๆ เข้าใกล้อาณาเขตรอบรู

2.4.2 ปัจจัยทางชีวภาพที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันอาณาเขต

2.4.2.1 ขนาดร่างกายของปุ่มควบคุมเศษผู้ที่แสดงพฤติกรรมการป้องกันอาณาเขต

2.4.2.1.1 สูมปุ่มควบคุมเศษผู้ในพื้นที่ศึกษา โดยการจับด้วยมือเมื่อปุ่มควบคุมหลบภัยในเดินโคลนและใช้วิธีตัดด้วยเชือก นำปุ่มควบคุมมาวัดขนาดของ Carapace breadth, Carapace length, Manus, Propodus

2.4.2.1.2 ติดเครื่องหมายบนกระดองบริเวณ mesogastric ปล่อยปุ่มควบคุมพื้นที่เดิมทั้งไว้ให้สัตว์ปรับตัวกับสภาพแวดล้อมเดิมประมาณ 1-2 วัน ใช้เวลาจับปุ่ม 5-6 วัน

2.4.2.1.3 วันที่ 3 หลังจากปล่อยปุ่มพื้นที่ สังเกตพฤติกรรมหลังจากปุ่มควบคุมกินอาหารริมน้ำแล้วเคลื่อนที่มาประจำรูแห่งนั้น (ภาคผนวก ก ที่ 7-11) บันทึกความถี่การเกิดพฤติกรรมต่าง ๆ (ตารางที่ 1) และการแสดงพฤติกรรมการป้องกันอาณาเขตรอบ ๆ รู เป็นเวลาอย่างน้อย 15 นาทีต่อตัวโดยเลือกปุ่มควบคุมที่ติดเครื่องหมายแล้ว และแสดงพฤติกรรมการป้องกันอาณาเขต บันทึกหมายเลขที่กระดองปุ่มควบคุม ระบุปุ่มควบคุมว่าอยู่บริเวณแปลงศึกษาอะไรและบันทึกพฤติกรรมปุ่มควบคุมตัวอื่น ๆ จนกระทั่งน้ำใกล้ท่วมพื้นที่ (ภาคผนวก ก ที่ 12)

2.4.2.2 ขนาดอาณาเขตที่ปุ่มควบคุมเศษผู้ปกป้องพื้นที่รอบรู

2.4.2.2.1 ขนาดอาณาเขตที่ปุ่มควบคุมเศษผู้ปกป้องพื้นที่รอบรู ย่อยละ 20 เซนติเมตร เป็นมาตรฐานในการกำหนดระยะทางการเคลื่อนที่ของปุ่ม วงศาซ้ายขวา

พื้นดินบริเวณปูปูก้ามดาบที่ติดเครื่องหมายบนกระดองและแสดงพฤติกรรมการป้องกันอาณาเขต
(รูปที่ 15 ก.)

2.4.2.2.2 ทำแผนที่ปูปูในพื้นที่ศึกษาโดยทำเครื่องหมายของปูโดยการ
ใช้เมจิมฟันปักบอกตำแหน่งใกล้ๆ

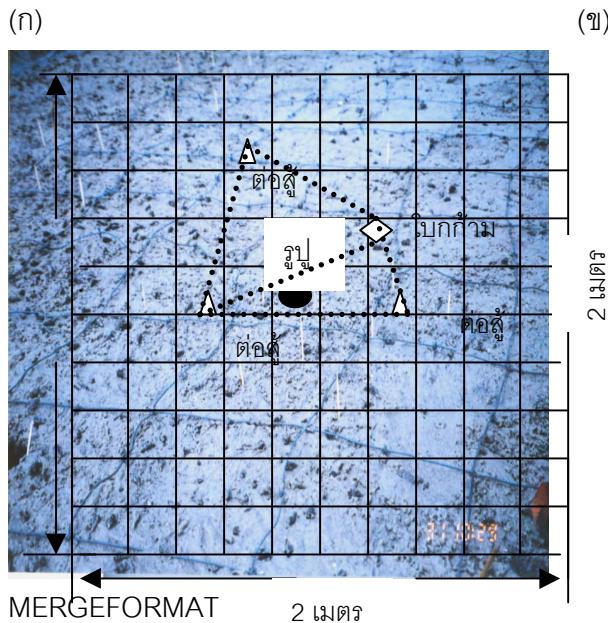
2.4.2.2.3 บันทึกพฤติกรรมการป้องกันอาณาเขตของปูในแต่ละแปลง
ศึกษาจากบริเวณริมน้ำที่ระยะ 0 - 2 เมตร (ริมน้ำ) ช่วงกลาง 2 - 4 เมตร (ห่างน้ำ) ไกลน้ำ 4 - 6
เมตร (ห่างน้ำมาก)

2.4.2.2.4 คำนวณขนาดอาณาเขตของปูก้ามดาบเพศผู้บริเวณริมน้ำ
และห่างน้ำ (รูปที่ 15 ข.)

การหาขนาดอาณาเขต

แยกพื้นที่ขนาดอาณาเขตเป็นสามเหลี่ยมอยู่

$$\text{ขนาดอาณาเขต} = \text{ผลรวมของพื้นที่สามเหลี่ยม} (1/2 \times \text{ฐาน} \times \text{สูง})$$

รูปที่ 15 (ก) การวางแผนตามพื้นที่เพื่อแสดงตำแหน่งปูและระยะทางการเกิดพฤติกรรมการป้องกันอาณาเขตของปูก้ามดาบมีตำแหน่งปูเป็นจุดศูนย์กลาง

(ข) การหาขนาดอาณาเขตของปูก้ามดาบ

2.4.2.3 ความหนาแน่นประชากรต่อการแสดงพฤติกรรมป้องกันอาณาเขต

2.4.2.3.1 บันทึกพฤติกรรมการป้องกันอาณาเขตที่ความหนาแน่นของปู ก้ามดาบในระดับที่แตกต่างกันในธรรมชาติ โดยบันทึก การโบกกำม, การชี้, การต่อสู้ และอัตรา การต่อสู้ต่อเวลา 15 นาที

2.4.2.3.2 เปรียบเทียบความหนาแน่นของประชากรบริเวณริมแม่น้ำ และ ห่างน้ำ กับระดับความถี่ของการกิดพุติกรรมการป้องกันอาณาเขต

2.4.2.3.3 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความหนาแน่นแต่ละแปลง ศึกษา

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.5.1 วิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบของดิน (ตัวแปรตาม) โดยใช้ Two-Way ANOVA ในกรณีทดสอบอันเนื่องจากแปลงศึกษา ถูกตัด (ตัวแปรอิสระ) และผลอันเนื่องจากป ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแปลงศึกษาและถูกตัด (ตัวแปรอิสระ) เมื่อจากข้อมูลมีการแจกแจงไม่ปกติจึงแปลงข้อมูล ด้วยใช้ Asin (Sqrt)

2.5.2 วิเคราะห์ความแตกต่างความชื้นในดินและปริมาณอินทรีย์ต่ำ (ตัวแปรตาม) อันเนื่อง จากแปลงศึกษา ถูกตัด (ตัวแปรอิสระ) และ ทดสอบอันเนื่องจากป ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแปลง ศึกษาและถูกตัด โดยใช้ Two-Way ANOVA เมื่อจากข้อมูลอยู่ในรูปของเปอร์เซ็นต์จึงแปลงข้อมูลด้วยใช้ Log

2.5.3 วิเคราะห์ความแตกต่างของขนาดปู ก้ามดาบเพศผู้และปู ก้ามดาบเพศเมียโดยใช้ T-Test และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความกว้างและความยาวกระดองโดยใช้ Correlation

2.5.4 วิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนตัวเพศเมียที่วางไข่ในกระดองระหว่างถูกตัดโดย ใช้ T-Test

2.5.5 วิเคราะห์ความแตกต่างของความหนาแน่นจำนวนตัวและจำนวนรู (ตัวแปรตาม) อันเนื่อง จากแปลงศึกษาและถูกตัด (ตัวแปรอิสระ) และป ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแปลงศึกษาและถูกตัด โดยใช้ Two-way ANOVA

2.5.6 วิเคราะห์ความแตกต่างของสัดส่วนเพศอันเนื่องจากแปลงศึกษาและถูกตัดโดยใช้ Chi-Square

- 2.5.7 วิเคราะห์ความแตกต่างของลักษณะก้าม Handedness และ รูปแบบก้ามแบบ Brachychelous และ Leptochy wholeous โดยใช้ Chi-Square
- 2.5.8 เปรียบเทียบขนาดของนูก้ามด้าบที่แสดงพฤติกรรมการป้องกันอาณาเขตและนูก้ามด้าบในประชากรโดยใช้ T-Test
- 2.5.9 วิเคราะห์ความแตกต่างสัดส่วนระหว่างพัฒนาระบบที่มีองค์ประกอบเดียวกันในแต่ละช่วงอายุโดยใช้ Chi-Square
- 2.5.10 วิเคราะห์ความแตกต่างของขนาดอาณาเขตและอัตราการป้องกันอาณาเขต (ตัวแปรตาม) ขั้นเนื่องจากแปลงศึกษาและฤทธิ์ผล (ตัวแปรอิสระ) และปฏิสัมพันธ์ว่ามีระหว่างแปลงศึกษาและฤทธิ์ผลโดยใช้ Two-way ANOVA